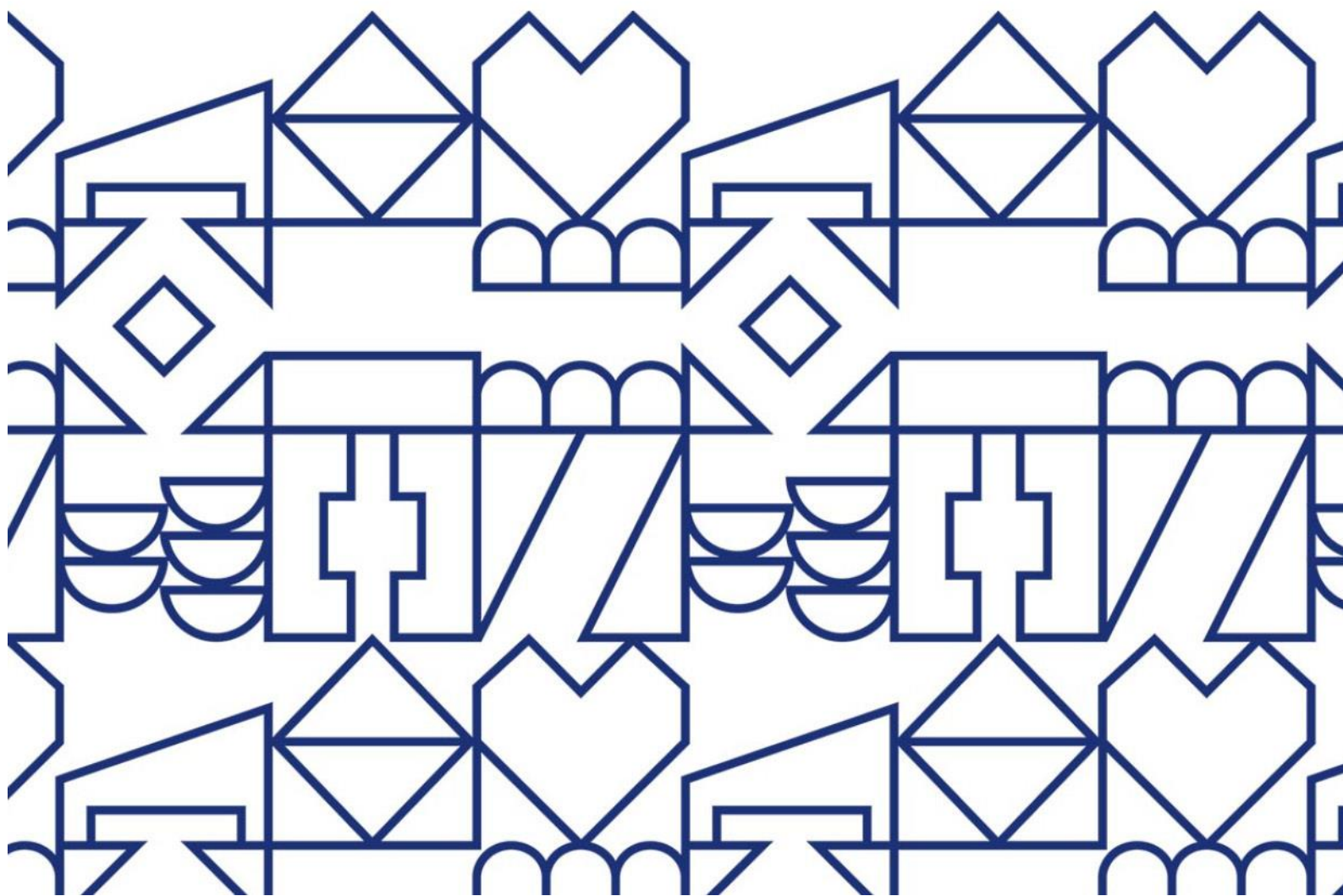

Seinäjoen osallisuusmalli - Elämäni kaupunki

Osallisuusmalli päivittyy ja elää sekä vastaa
ajankohtaisiin ilmiöihin.

Kirsi Mattila, vuorovaikutussuunnittelija ja
Osallisuustyöryhmä 7.1.2020
Seinäjoen kaupunginhallitus 20.1.2020
Seinäjoen kaupunginvaltuusto 27.1.2020

SISÄLLYSLUETTELO:

1. OSALLISUUS SEINÄJOELLA	1
1.1 Osallisuuden periaatteet	1
1.2 Osallisuusmallin kiertokulku	1
2. OSALLISUUSMALLIN RAKENTAJAT	2
3. OSALLISUUSMALLI: ELÄMÄNI SEINÄJOKI	2
3.1 Aktiivinen ja yhteisöllinen kaupunki	4
3.1.1 Asukastila tai muu yhteisöllinen kokoontumispaikka	4
3.1.2 Opas kylä- ja kaupunkiaktivismiin	4
3.1.3 Osallistuva budjetointi	4
3.1.4 Alueiden itseohjautuvat viestintä- ja keskustelukanavat	5
3.2 Uudistuva kaupunkiympäristö	5
3.2.1 Asukasraadit ja kehittäjäryhmät	6
3.2.2 Kaupunkiympäristön palautekanava ja asiakaspalvelupiste	6
3.2.3 Osallistava kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus	7
3.2.4 Osallisuuden edellyttäminen kilpailutuksissa ja julkisten tilojen suunnitteluprojekteissa	8
3.3 Sujuvat palvelut	8
3.3.1 Osallistava palvelukehitys	8
3.3.2 Asiakkaiden kohtaaminen palvelupoluissa	9
3.3.3 Palveluiden palautekanava	9
3.3.4 Systemaattiset asiakaskyselyt	10
3.3.5 Kokemusasiantuntijat/kehittäjäasiakasryhmät	10
3.4 Avoin vuorovaikutus	10
3.4.1 Kuntalaisaloitepalvelun käytön lisääminen	10
3.4.2 Avoimet näyttely- ja suunnittelutilat	11
3.4.3 Nuorisovaltuuston, vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnan kehittäminen	11
3.4.4 Digiapua osallisuuden tueksi	11
3.4.5 Hallinnon avoimuus	12
4. OSALLISUUSMALLIN TOTEUTUS	12
5. NÄIN ONNISTUMME OSALLISUUSMALLIN TOTEUTTAMISESSA	13

1. OSALLISUUS SEINÄJOELLA

Osallisuuden kehittäminen perustuu kuntalakiin ja Seinäjoen kaupunkistrategiaan 2018-2025.

Seinäjoelle on luotu osallisuusmalli, joka ohjaa kaupungin toimintaa osallisuuden edistämiseksi sekä tukee ja opastaa kuntalaisten omaa kaupunki- ja kyläaktivismia.

Osallisuusmalli

- Kuvaa, mitä tarkoitamme osallisuudella
- Asettaa konkreettiset tavoitteet osallisuuden edistämiseksi
- Kertoo kuntalaiselle, miten Seinäjoella voi osallistua ja vaikuttaa
- Ohjaa kaupungin toimintatapojen kehittämistä kohti osallistavampaa toimintakulttuuria

”Osallisuusmalli määrittelee miten asukkaiden, yritysten ja muiden kuntalaisten pitäisi tulla kuulluksi ja päästä osallistumaan kunnan toimintaan ja kehittämiseen.”

1.1 Osallisuuden periaatteet

Osallisuuden periaatteet pitää määritellä ja ne kirjataan tulevaisuudessa kaupungin hallintosääntöön, mikä tarkoittaa, että ne sitovat koko kaupunkiorganisaatiota.

Tärkeää on mainita osallisuuden periaatteissa seuraavia asioita:

- yksilöiden ja yhteisöjen osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntäminen
- omaehtoisen kylä- ja kaupunkikehittämisen ja toiminnan mahdollistaminen
- yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien luominen

1.2 Osallisuusmallin kiertokulku

Osallisuusmalli on aktiivinen ja toiminnallinen malli osallisuuden toteuttamiseen Seinäjoen kaupungissa. Osallisuusmalli päivittyy ja elää sekä vastaa ajankohtaisiin ilmiöihin.

OSALLISUUSMALLIN KIERTOKULKU

- Osallisuusmalli päivitetään joka valtuustokauden alussa
- Osallisuusmallin toteumat käydään läpi joka valtuustokauden lopussa
- Osallisuusmallia hallinnoi elinvoimalautakunta
- Vuorovaikutussuunnittelija ohjaa osallisuusmallin toteutumista
- Kaupungin toimialojen kanssa tarkastellaan osallisuusmallin toimenpiteitä vuosittain ja viedään toimenpiteitä eteenpäin
- Osallisuusagentit koordinoivat osallisuuden toteutusta toimialoillaan ja viestivät osallisuudesta

2. OSALLISUUSMALLIN RAKENTAJAT

Seinäjoen osallisuusmalli on rakennettu yhdessä kuntalaisten ja Seinäjoen kaupungin sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa. Poikkihallinnollinen virkahenkilöistä koostuva osallisuustyöryhmä on toiminut koordinoivana työryhmänä osallisuusmallin rakentamisprosessissa. Osallisuustyöryhmän toimintaa vetää vuorovaikutussuunnittelija Kirsi Mattila elinvoiman ja kilpailukyvyn toimialalta. Osallisuustyöryhmä on kokoontunut n. kerran kuukaudessa vuoden 2019 aikana. Osallisuustyöryhmäläiset ovat olleet tukena työpajojen ja kyselyjen rakentamisessa ja tuoneet asiantuntijuutensa osallisuusasioiden kehittämiseen.

Yhteensä 845 henkilöä on vastannut kyselyihin. 200 henkilöä on osallistunut tapahtumiin ja toimintoihin.

Osallisuustoimenpiteitä on viety eteenpäin erilaisten toimenpiteiden kautta, kuten julkisten tilojen osallistavien suunnitteluprosessien ja kylä- ja kaupunginosatoimijoiden sparrausten sekä yhteistyön kautta.

Järjestöjen ja yhteisöjen kanssa on tehty yhteistyötä kattavasti vuosien 2018-2019 aikana. Olemme luoneet Peräseinäjoen ja Ylistaron alueille Yhteisötreffit, jotka järjestetään puolivuositain.

Viestintä- ja vuorovaikutusasioiden kehittäminen on ollut keskeisessä roolissa osallisuusmallin rakentamisessa. Olemme mm. luoneet 'Osallistu ja vaikuta' - uutiskirjepohjan: <http://seinajoen-kaupunki.mail-eur.net/>, jonka kautta viestimme kaupungin osallisuusasioista, asukasraadeista, kyselyistä ja asukkaille tarkoitetuista yhteiskehittämistapahtumista.

Kaupungin verkkosivu-uudistuksessa luomme sivustolle 'osallistu ja vaikuta' -osion, jonne keräämme kattavasti tietoa kaikista osallisuuteen liittyvistä asioista. Verkkosivu-uudistus valmistuu keväällä 2020.

Olemme pitäneet Seinäjoen osallisuutta esillä lukuisissa tapahtumissa ja mm. kuntademokratia-verkoston tapaamisissa. Osallisuusmallin rakentamiseen on haastateltu erityisryhmien kanssa työskenteleviä kaupungin työntekijöitä yhteensä 15 tuntia.

3. OSALLISUUSMALLI: ELÄMÄNI SEINÄJOKI

Osallisuusmallin toteutumisessa on tärkeää, että osallisuuden toteutustavat päivittyvät ja elävät sekä vastaavat ajankohtaisiin ilmiöihin. Osallisuusmalli on toiminnallinen kokonaisuus, jonka toimenpiteitä viedään eteenpäin neljän vuoden valtuustokauden syklin mukaisesti. Asukkaiden mielipiteitä ja toiveita osallisuuden toteuttamiseen kysytään vuosittain. Vastausten pohjalta muokataan osallisuuden toimenpiteitä ja tuodaan uusia osallisuuden toteutustapoja mukaan osallisuusmalliin.

Osallisuusmalli päivitetään joka valtuustokauden alussa. Osallisuusmallin aktiivinen toimintakausi on neljä vuotta. On tärkeää, että osallisuusmallin toteutumia seurataan vuositasolla ja niistä tehdään koonti toimintakauden lopussa.

Osallisuusmalli koostuu neljästä eri kokonaisuudesta:

Seinäjoen osallisuusmalli – Elämäni Seinäjoki

Aktiivinen ja yhteisöllinen kaupunki

Tuemme kylä- ja kaupunkiaktivismia sekä vahvaa paikallis-identiteettiä, jotta kenellä tahansa on mahdollisuus tehdä itse oman näköistään kaupunkia.

Uudistuva kaupunkiympäristö

Annamme asukkaille aidon mahdollisuuden vaikuttaa siihen, miltä kaupunkikuva näyttää. Huolehdimme osallisuuden toteutumisesta kaupunkisuunnittelussa jo aikaisessa vaiheessa.

Sujuvat palvelut

Kaupungin palvelut ovat käyttäjälähtöisesti suunniteltuja ja kuntalaista lähellä. Osallisuuden kokemus toteutuu palveluissa käytännön tekojen ja hyvän vuorovaikutuksen kautta.

Avoim vuorovaikutus

Osallistumisen vaikutuksista viestitään avoimesti ja aktiivisesti. Kaupungin päätöksenteko on läpinäkyvää, ja tuemme vuorovaikutusta kaupunginjohton, henkilöstön, luottamushenkilöiden ja asukkaiden välillä.

3.1 Aktiivinen ja yhteisöllinen kaupunki

Tuemme vahvaa paikallisidentiteettiä ja kaupunki- ja kyläaktivismia, jotta kenellä tahansa on mahdollisuus tehdä itse oman näköistään kaupunkia.

3.1.1 Aukastila tai muu yhteisöllinen kokoontumispaikka

On tärkeää, että kylissä ja kaupunginosissa on paikka yhdessäololle. Paikka mahdollistaa yhteisöjen kokoontumisen ja tapahtumien järjestämisen eri asuinalueilla.

Tavoite on, että hyödynnämme tehokkaammin kaupungin liikunta-, juhlasali- ja luokkatiloja sekä ulko- ja sisäliikuntatiloja. Tavoitteena on, että tilan voi helposti varata verkossa kuka tahansa, ja oven avaus toimii esimerkiksi sähkölukolla tai noutamalla ja palauttamalla avaimen määrättyyn paikkaan.

"Kannustetaan asukkaita käyttämään kylätaloja juhlien ja kokousten pitopaikkoina."

Kannustetaan asukasyhdistyksiä ja yhteisöjä ylläpitämään omia yhteisöllisiä kokoontumispaikkoja. Kaupunki tiedottaa aktiivisesti myös asukasyhdistysten tarjoamista asukastiloista ja palveluista.

3.1.2 Opas kylä- ja kaupunkiaktivismiin

Luodaan kylien ja kaupunginosien aktivoimiseen ohjepaketti, joka sisältää muun muassa:

"Poistetaan turhaa byrokratiaa ja helpotetaan tapahtumien järjestämistä."

- Tiedot siitä millaisiin asioihin tarvitaan lupa, ja mistä sen saa
- Tieto siitä, miten kaupunki voi auttaa esim. tapahtumalupien saannissa, ja miten apua voi pyytää
- Vinkkejä tapahtumasta tiedotukseen, ja miten kaupunki voi auttaa tiedotuksessa

Oppaan avulla luodaan polku kuntalaisten ideasta käytännön toteutukseen. Oppaassa on huomioitu erityisesti ravintolapäivän, siivouspäivän, kyläjuhlien ym. tapahtumien järjestäminen ja vastattu niitä yleisesti koskeviin kysymyksiin.

Tavoitteena on rakentaa kaupunkiaktivismi opas 2020-2021 aikana.

3.1.3 Osallistuva budjetointi

Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon.

"Olisi kiva jos saisi äänestää mihin omalla asuinalueella käytetään tietty summa rahaa. Esim. ostetaanko uudet istutuslaatikot, penkki bussipysäkille vai lapsille kiipeilyteline."

Alueittain suhteessa asukasmäärään allokoidaan rahamäärä, jonka käytöstä asukkaat saavat päättää. Asukkaat voivat ehdottaa käyttökohteita rahoille ja kommentoida ja täydentää toistensa ehdotuksia.

Viranhaltijat arvioivat toteutuskustannukset, jonka jälkeen asukkaat saavat äänestää mihin rahat käytetään.

Tavoitteena on pilotoida osallistuvaa budjetointia vuosien 2020-2022 aikana.

3.1.4 Alueiden itseohjautuvat viestintä- ja keskustelukanavat

Kannustetaan asuinalueita perustamaan omia tiedotuksellisia viestintäkanavia, joiden kautta asukkaat ylläpitävät yhteisöllisyyttä ja viestivät ajankohtaisista tapahtumista ja asioista. Tämä edesauttaa alueiden paikallisidentiteettien rakentumista ja asuinalueiden brändäämistä sekä yhteisöllisyyttä.

Viestintäkanavat ovat sosiaalisessa mediassa (esim. Facebook, WhatsApp). Niiden hallinnointi on yhteisöjen, kyläyhteisöjen tai kaupunginosayhteisöjen vastuulla. Ryhmiin liittyminen on vapaaehtoista.

"Eri alueilla pitäisi olla omat keskustelutilaisuudet, internetyhteisöt jne. jotta asukkaat voisivat jakaa ajatuksiaan."

Tavoitteena on, että kaupungin verkkosivuille tehdään koonti eri asuinalueiden sivustoista.

3.2 Uudistuva kaupunkiympäristö

Annamme asukkaille aidon mahdollisuuden vaikuttaa siihen, miltä kaupunkikuva näyttää. Huolehdimme osallisuuden toteutumisesta kaupunkisuunnittelussa jo aikaisessa vaiheessa.

KUNTALAISIA KIINNOSTAA VAIKUTTA OMALLA ASUINALUEELLAAN MUUN MUASSA:

- Viheralueisiin
- Vapaa-ajan toimintaan
- Valaistukseen
- Bussipysäkkien sijoitteluun
- Joukkoliikenteeseen
- Liikuntapaikkoihin
- Kevyenliikenteenväyliin
- Pyöräilyn kehittämiseen
- Pysäköintiin
- Liikenneturvallisuuteen
- Kaavoitukseen

3.2.1 Asukasraadit ja kehittäjäryhmät

Kaupungin laajuiset asukasraadit/kehittäjäryhmät ovat tietystä aihepiiristä kiinnostuneelle kuntalaiselle kanava saada kohdennetusti tietoa ja vaikuttaa juuri itselle tärkeään aihepiiriin.

Asukasraatiin/kehittäjäryhmään voi liittyä kuka tahansa.

Jäsenet saavat kutsuja vastata kyselyihin, kommentoida kaupungin suunnitelmia, osallistua yhteiskehittämistilaisuuksiin ja tietoa aihepiiriin liittyen.

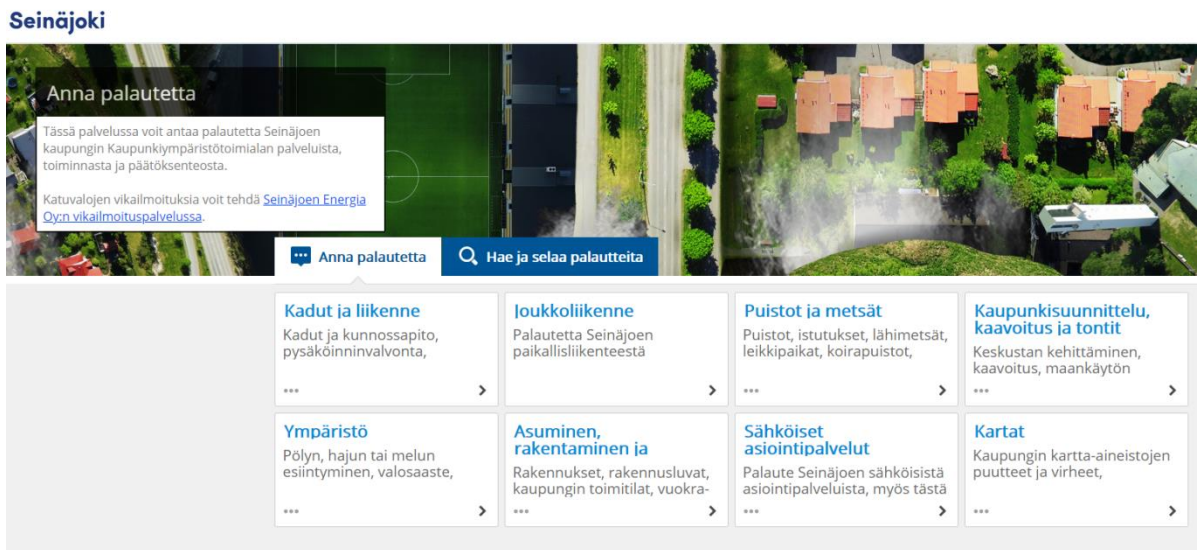
Kaupunki kertoo raatilaisille etupainotteisesti erilaisista mahdollisuuksista osallistua ja vaikuttaa asukasraadeissa säännöllisen uutiskirjeen avulla. <http://seinajoen-kaupunki.mail-eur.net/>

Tavoite on, että mahdollisimman monia asukas tilaa uutiskirjeen, ja että eri toimialat tiedottavat uutiskirjeen kautta.

3.2.2 Kaupunkiympäristön palautekanava ja asiakaspalvelupiste

Kuntalaiset voivat antaa palautetta www.seinajoki.fi/palaute palautepalvelun kautta kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvista asioista, kuten kaduista, liikenteestä, pysäköinninvalvonnasta, puistoista ja asumisesta.

Palautepalvelu on matalan kynnyksen digitaalinen kanava, jossa kuntalaiset voivat kertoa havaitsemistaan kunnostustarpeista Seinäjoella.

Kaupungin työntekijät seuraavat ilmoituksia ja kuittaavat myös asian hoidetuksi kun ovat korjanneet sen. Työntekijöiden nopea reagointi mahdollistetaan resursoimalla kuntalaiskeskusteluun riittävästi aikaa työajasta.

Lisäksi asukkaalla on mahdollisuus vierailla kaupunkiympäristön asiakaspalvelupisteessä kaupungintalolla, Alvar Aallon katu 10.

"Rikkinäinen puiston penkki, kuoppa tiessä tai vääntynyt liikennemerkki merkitään karttaan."

Tavoite on, että olemassa olevaa palautekanavaa ja asiakaspalvelupistettä tuodaan tutuksi asukkaille.

3.2.3 Osallistava kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus

Kaupunkisuunnittelun ja kaavoituksen osallistamisprosessi etenee vaiheittain.

1. Kuntalaisilta kerätään jatkuvasti tietoa tarpeista ja toiveista kaupungin kehitykselle. Kerättyä tietoa hyödynnetään päätöksenteossa.
2. Kaavoitusprosessin alussa kartoitetaan, minkä kuntalaisryhmien elämään kaavoitettava alue linkittyy: asukkaat, yritykset, työntekijät jne. Tärkeää on löytää alueen identiteetti ja vahvuudet.
3. Kuntalaisille viestitään kaavoitusprosessin alkamisesta sekä mahdollisuuksista osallistua ja vaikuttaa. Avataan kanavan, jossa kaavoitusprosessin etenemistä voi seurata.
4. Kaavoitusprosessin alussa pyritään ottamaan kuntalaiset mukaan asettamaan tavoitteita kaavoitettavalle alueelle. Kerätään tietoa kuntalaisten tarpeista

"Eri alueilla pitäisi olla omat keskustelutilaisuudet, internetyhteisöt jne. jotta asukkaat voisivat jakaa ajatuksiaan."

alueen suhteen monipuolisin, eri kuntalaisryhmät tavoittavin menetelmin. Erityishuomio on lasten ja nuorten kuulemisessa.

5. Kun kaavasta on ensimmäinen luonnos olemassa, kerätään kuntalaisilta palautetta ja ideoita yhteissuunnittelun menetelmin. Tuetaan erityisesti lasten, nuorten, vammaisten, vanhusten, maahanmuuttajien ja muiden ryhmien mahdollisuuksia ymmärtää kaavan vaikutuksia omaan elämään ja osallistua suunnitteluun.
6. Viimeistellään kaava kuntalaisten palautteet huomioon ottaen. Valmiin kaavan lausunto- ja kommentointikierron yhteydessä viestitään, miten kuntalaisten tarpeet ja toiveet on otettu kaavassa huomioon ja miten kuntalaiset ovat osallistuneet kaavan suunnitteluun.

Tavoite on, että mallia pilotoidaan kaavoitushankkeella 2021-2023 aikana.

3.2.4 Osallisuuden edellyttäminen kilpailutuksissa ja julkisten tilojen suunnitteluprojekteissa

Kun kaupunki kilpailuttaa julkisten tilojen rakennushankkeiden suunnitteluja, kuntalaisten osallisuuden toteutuminen on yksi kilpailutuksessa arvioitavista asioista. Kilpailutuksissa hyödynnettäväksi tehdään kuvaus ja kriteerit osallisuudesta julkisen tilan suunnittelussa ja rakentamisessa.

Kun kaupunki itse suunnittelee uusia tiloja (esim. kouluja, päiväkoteja ja muita julkisia tiloja), tehdään suunnittelu käyttäjälähtöisesti, esteettömästi ja osallistavasti eri käyttäjäryhmiä kuunnellen.

Tavoite on, että osallisuus toteutuu kaikissa rakennushankkeiden kilpailutuksissa ja julkisten tilojen suunnitteluprosesseissa.

3.3 Sujuvat palvelut

Kaupungin palvelut ovat käyttäjälähtöisesti suunniteltuja ja kuntalaista lähellä. Osallisuuden kokemus toteutuu myös palveluarjessa käytännön tekojen ja hyvän vuorovaikutuksen kautta.

3.3.1 Osallistava palvelukehitys

Osallistuva palvelukehitys etenee vaiheittain.

1. Kerätään jatkuvasti tietoa kuntalaisten tarpeista ja toiveista kaupungin palveluille. Hyödynnetään kerättyä tietoa tehtäessä päätöksiä palveluiden kehittämisestä.
2. Suunnitteluprosessin alussa kartoitetaan, minkä kuntalaisryhmien elämään suunniteltava palvelu linkittyy: asukkaat, työntekijät, yritykset jne. Suunnitellaan, miten eri kuntalaisryhmiä osallistetaan palvelunkehitykseen.
3. Viestitään kuntalaisille palvelunkehityksen alkamisesta sekä mahdollisuuksista osallistua ja vaikuttaa. Avataan kanava, jossa suunnitteluprosessin etenemistä voi seurata.
4. Palvelunkehitysprosessin alussa kerätään tarvittaessa lisää tietoa kuntalaisten tarpeista ja toiveista kehitettävän palvelun suhteen. Asetetaan kehitystyölle tavoitteet kerättyyn tietoon perustuen, ja viestitään tavoitteista.

5. Palvelunkehityksen aikana osallistetaan kuntalaisia monipuolisin menetelmin. Tuetaan erityisesti lasten, vammaisten, vanhusten, maahanmuuttajien ja muiden ryhmien mahdollisuuksia ymmärtää uudistusten vaikutuksia omaan elämään ja osallistua suunnitteluun.
6. Kokeillaan suunniteltuja uudistuksia mahdollisimman kevyesti, ja kerätään niistä palautetta kuntalaisilta. Muokataan suunnitelmia tarvittaessa palautteen perusteella ennen uudistusten täysimittaista käyttöönottoa. Viestitään tehdyistä uudistuksista sekä siitä, miten ne vastaavat kuntalaisten tarpeisiin ja miten kuntalaiset ovat olleet mukana niiden suunnittelussa.

Tavoite on, että pilotoimme joka vuosi yhden osallistavan palvelukehitysprosessin.

3.3.2 Asiakkaiden kohtaaminen palvelupoluissa

Kannustamme ja koulutamme työntekijöitä kohtaamaan ja palvelemaan asukkaita entistä paremmin. Kannustamme työntekijöitä tekemään osallisuudesta luonnollisen osan työarkea.

Kaupungin työntekijöiden työarjessa saama palaute, toiveet ja kehitysehdotukset kootaan ja käsitellään toimialoittain jatkuvana prosessina. Toimiala koostaa saadusta palautteesta yhteenvedon ja viestii saadusta palautteesta ja sen pohjalta tehdystä toimenpidesuunnitelmasta työntekijöille ja asiakkaille.

Positiivisia palautteita tuodaan esille ja jaetaan sosiaalisessa mediassa.

Tavoite on, että kerran vuodessa järjestetään koulutus tai tempaus, joka liittyy asiakaspalvelun kehittämiseen.

3.3.3 Palveluiden palautekanava

Kuntalaiset voivat antaa palautetta www.seinajoki.fi/palaute -palautepalvelun kautta palveluihin kuuluvista asioista, kuten perusopetus, nuorisopalvelut, kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut, museopalvelut, varhaiskasvatus, liikuntapalvelut, vapaa-aika, terveyspalvelut, sosiaalipalvelut, vanhuspalvelut ja vammaispalvelut.

Palautepalvelu on matalan kynnyksen digitaalinen kanava, jossa kuntalaiset voivat antaa palautetta Seinäjoella.

Kaupungin työntekijät seuraavat ilmoituksia ja kuittaavat myös asian hoidetuksi. Työntekijöiden nopea reagointi mahdollistetaan resursoimalla kuntalaiskeskusteluun riittävästi aikaa työajasta.

”Osallisuus on sitä, että saa antaa palautetta ja joku huomioi sen.”

Tavoite on, että palautteet saadaan lisättyä sähköiseen järjestelmään vuosien 2020-2021 aikana. Tavoite on, että sähköinen asiakaspalvelujärjestelmä saadaan tutuksi asukkaille.

3.3.4 Systemaattiset asiakaskyselyt

Kaupungin palveluiden laatua ja kykyä vastata asiakkaiden tarpeisiin arvioidaan vuosittain asiakaskyselyiden avulla. Kyselyn tuloksia hyödynnetään vuosibudjetin ja kehitystavoitteiden suunnittelussa.

Data ohjautuu digitaaliseen alustaan ja sitä voidaan tulevaisuudessa hyödyntää erilaisten tulevaisuusskenaarioiden tuottamiseen ja simulointiin.

Työntekijät osallistuvat kysymysten asetteluun niin, että laitteista saatava tieto hyödyttää heitä oman työn kehittämisessä. Tuloksia käydään läpi tiimipalavereissa, ja pohditaan yhdessä kehitystavoitteita niiden perusteella.

Tavoite on, että saadaan kaupungille digitaalinen alusta aineistojen analysointiin.

3.3.5 Kokemusasiantuntijat/kehittäjäasiakasryhmät

Tietyn palvelun asiakkaista kootaan kokemusasiantuntijaryhmiä tai kehittäjäasiakasryhmiä, joihin kuka tahansa kriteerit täyttävä voi liittyä.

Jäsenet saavat kutsuja vastata kyselyihin, kommentoida kaupungin suunnitelmia, osallistua yhteiskehittämistilaisuuksiin ja tietoa palvelun kehittämiseen liittyen.

Tehdään koonti erilaisista asiakaskehittäjäryhmistä kaupungin verkkosivuille ja kannustetaan asukkaita liittymään niihin.

Tavoite on, että uusia asiakaskehittäjäryhmiä tai kokemusasiantuntijoita syntyy palvelukehitysprosessien kautta yksi vuosittain.

”Omaehtoisen kokemuksen kautta kuullaan todellisia tarinoita ja lisätään ymmärrystä sekä annetaan toivoa.”

3.4 Avoin vuorovaikutus

Osallistumisen vaikutuksista viestitään avoimesti ja aktiivisesti. Kaupungin päätöksenteko on läpinäkyvää, ja tuemme vuorovaikutusta kaupunginjohtoon, henkilöstön, luottamushenkilöiden ja asukkaiden välillä.

3.4.1 Kuntalaisaloitepalvelun käytön lisääminen

Seinäjoen kaupungille voi jo nyt lähettää aloitteita <https://www.kuntalaisaloite.fi/fi> palvelussa. Rohkaisemme aloitepalvelun aktiivisempaa käyttöä ja luomme systemaattisen tavan käsitellä aloitteet tehokkaasti ja viestiä niistä näkyvästi.

Ehdotuksia kuntalaisaloitepalvelun käytön kehittämiseksi:

- Aloitteen tekemisen ohjeistaminen kaupungin verkkosivuilla
- Tulleista ja ratkaistuista aloitteista viestiminen sosiaalisessa mediassa ja kaupungin verkkosivuilla

Tavoite on, että kaupungin osallistu ja vaikuta -sivuston yhteyteen tulee tieto kuntalaisaloitepalvelusta ja näistä tulleista aloitteista viestitään kaupungin sivuilla.

3.4.2 Avoimet näyttely- ja suunnittelutilat

Kaupunkikehityksen ja osallisuuden näyttely- ja suunnittelutilassa esitellään käynnissä olevia, tulevia ja päättäneitä kehityshankkeita sekä järjestetään niihin liittyviä työpajoja ja tilaisuuksia.

Näyttelytilat voivat olla pop-up -periaatteella toimivia, kaupunkilaisille tuttuja ja houkuttelevia tiloja, joihin on aukioloaikojen puitteissa vapaa pääsy. Nämä voivat olla esim. ostoskeskuksissa.

Kaikille avoimista tilaisuuksista viestitään monipuolisissa kanavissa. Näyttelytilassa esitettävissä asioissa panostetaan erityisesti visuaalisuuteen ja interaktiivisuuteen, jotta kuntalaisten olisi helppo ymmärtää suunnitelmia oman arjen kontekstissa mahdollisimman konkreettisesti.

”Kaupunkiin tarvittaisiin näyttely- ja toimintatila, jossa suunnitteluja esiteltäisiin ja työpajoja järjestettäisiin pysyvästi ja suunnitelmallisesti.”

Tavoite on, että pop-up näyttely- ja suunnittelutilaa testataan vuosien 2020-2021 aikana.

3.4.3 Nuorisovaltuuston, vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnan kehittäminen

Lisätään nuorisovaltuuston sekä vammais- ja vanhusneuvostojen työn vaikuttavuutta muuttamalla toimintaa nykyistä suunnitelmallisemmaksi ja aloitteellisemmaksi.

Tehdään yhdessä neuvostojen kanssa vuosittainen vaikuttamis- ja viestintäsuunnitelma, jossa määritetään aiheet, joihin neuvosto haluaa aktiivisesti itse toiminnallaan vaikuttaa, sekä miten neuvosto on työnsä puitteissa vuorovaikutuksessa muiden kuntalaisten kanssa.

Tavoite on, että vaikuttamistoimielinten kautta menee kuntalaisten kautta tulleita aloitteita eteenpäin kaupungin päätöksentekoon tai toiminnalliseen toteutukseen.

3.4.4 Digiapua osallisuuden tueksi

Sujuvamman arjen takaamiseksi Seinäjoen kaupunki tarjoaa yhteistyössä järjestöjen kanssa tukea ja neuvontaa sähköiseen asiointiin ja tietotekniikan hyödyntämiseen.

Digiapua on saatavissa erilaisten tietokoneiden, tablettien ja älypuhelimien käyttöön. Digiapu kohdentuu internetin palveluihin, kuten tiedonhakuun ja sähköpostin käyttöön sekä erilaisten sähköisten palveluiden opastamiseen. Digiapua on saatavilla ympäri Seinäjokea.

Asiakastietokoneita on varattavissa etukäteen sekä ilman ajanvarausta (ns. pistäytymiskoneita). Näin edistämme kaupunkilaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia hoitaa asioitaan digitaalisesti.

Tavoitteena on, että saadaan luotua kaupungille digiapukonsepti.

3.4.5 Hallinnon avoimuus

Kaupungin toiminnan perustana toimii tiedon ja kaupungin toiminnan avoimuus ja yhteiskehittäminen.

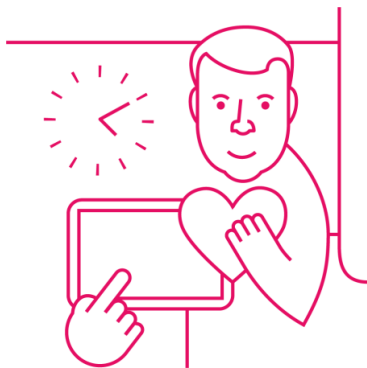
Pilotoidaan erilaisia kuntapäättäjien ja luottamushenkilöiden sekä asukkaiden välisiä kohtaamisia ja tapaamisia.

Hallinnon avoimuus ja läpinäkyvyys edellyttää päätöksenteon avaamista entistä varhaisemmassa vaiheessa. Päätöksenteossa ja päätösten perusteluissa tulee entistä avoimemmin ja selkokielisemmin avata asioiden valmistelua ja niiden yhteydessä käytyä vuoropuhelua.

Kuntapäättäjien ja valtuuston tapaamiset ja kyselytunnit sekä kaupunginjohton asukasillat ovat toimivia tapoja olla varhaisessa vuorovaikutuksessa kaupunkilaisten, järjestöjen, elinkeinoelämän ja muiden sidosryhmien kanssa.

Tavoite on, että kuntapäättäjät pilotoivat muutamia erilaisia vuorovaikutusmalleja yhdessä asukkaiden kanssa. Jokin/jotkin näistä otetaan käytänteeksi ja toteutetaan vuosittain.

4. OSALLISUUSMALLIN TOTEUTUS

Osallisuusmallin toteuttamiseen luodaan osallisuustyöryhmä, joka koostuu osallisuusagenteista.

1. Viestimme käytössä olevista osallistumis- ja vaikuttamiskanavista sekä osallisuusmallissa asetetuista tavoitteista.
2. Valitsemme jokaiselta toimialalta osallisuusagentin, joka huolehtii kyseisen toimialan osallisuustavoitteiden saavuttamisesta.
3. Osallisuusagentit koordinoivat osallisuuden toteutusta toimialoillaan. He kokoontuvat myös yhtenä ryhmänä, tukevat toisiaan ja edistävät toimialojen välistä yhteistyötä.
4. Osallisuusagentit viestivät osallisuuden toteutumisesta, tuloksista ja uusista käyttöön otettavista osallisuuden tavoista aktiivisesti eri kanavissa.

5. Osallisuustyöryhmä tekee vuosittaisen raportin osallisuuden toteutumisesta ja arvioi tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta.
6. Seuraavan vuoden tavoitteet osallisuuden toteutumiselle asetetaan toimialoittain vuosibudjetoinnin yhteydessä.

5. NÄIN ONNISTUMME OSALLISUUSMALLIN TOTEUTTAMISESSA

OSALLISUUS ON OSA TYÖNTEKIJÖIDEN ARKEA

Osallisuuden edistäminen on osa kaikkien kaupungin työntekijöiden työtä. Onnistuakseen osallisuustyö vaatii johdon tuen. Uudistamalla toimintatapojamme ja -kulttuuriamme autamme jokaista kaupungin työntekijää löytämään ja toteuttamaan oman työn kannalta merkityksellistä osallisuutta.

KAIKKIEN KAUPUNKI

Mahdollisuus osallistua ja tulla kuulluksi koskee kaikkia. Siksi tuemme erityisesti niiden osallisuutta, joiden oma asema ja kyvyt vaikuttaa ovat tavallista heikkommat.

